

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Negyedévre . 1 frt 25 kr. = 2 kor. 50 fl.
Félévre . . . 2 . 50 . = 5 . . .
Egész évre . 5 . . . = 10 . . .

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Egyes szám ára 7 kr. = 14 fillér

Egyes példányok Groszman J. antiquar
üzletében, Polacsek V. és Groák I. dohány-
főzsdéjében, Groszmann J. Bubás F. és
Hesz Jenő fűszerkereskedésében kaphatók.

SZABADSÁG

SZERKESZTŐSÉG:
hova a lap szellemi részét illető köz-
lemények küldendők:
Városháztér 10. szám.
Szerkesztő otthon van minden nap dél-
után 1—2 óráig.
KIADÓHIVATAL:
hova a nyiltterek, hirdetések és elő-
fizetési díjak, valamint reclamációk
küldendők:
Wesselényi Géza
könyvnyomdája
Deák-utca (színház-épület).

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, TANÜGYI ÉS HELYIÉRDEKŰ LAP.

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT KÖZLÖNYE.

A „Szabadság” olvasóihoz.

Lapunk a jövő évvel harmadik évfo-
lyamába lép. Nem áll ugyan a hátunk mö-
gött hosszú mult, mégis azt hisszük, nincs szük-
ségünk hangzatos szavakra, midőn egy újabb
évforduló küszöbén olvasóinknak és a nagy
közönségnek további pártolását kérjük.

A „Szabadság” neve maga egy tiszta
program. S nekünk elég annyit mondanunk,
hogy lapunk politikai iránya marad
a régi. Mint az istenbe helyezett hit a jövő
élet boldogságát, úgy a függetlenségi elvek-
nek: az egyenlőség, testvériség és
szabadság eszméinek diadalába vetett re-
mény hazánk jövő nagyságát, boldogságát jó-
solja meg nekünk. Ezt a magasztos politikai
hitvallást vallottuk eddig, ezt fogjuk val-
lani ezután is.

A zászlóra, melyet a lefolyt évben is di-
adallal lobogtattunk, egy ember neve van fel-
írva, kinek eszméi a közel mult történetét, a
jelen óhajait s a jövő szent céljait hir-
detik nekünk; ez az ember a nemzet büszkesége:

Kossuth Lajos!

Az ő nevével ajkunkon, az ő szellemével
szívünkben, kívánunk továbbra is küzdeni a füg-
getlenségi elvek diadaláért.

Mint vidéki lap, különösen szem előtt fog-
juk tartani szeretett városunk és me-
gyénk érdekeit.

A közélet ügyeinek s a társadalmi kér-
déseknek fejtegetésénél vezérelvünk a higgadt
tárgyalagosság, mely nem tör ajtót ott, a
hol nyithat.

Igyekezni fogunk folyton tartalmas, vál-
tozatos s irodalmi színvonalon álló lapot nyuj-
tani olvasóinknak.

Hogy ezeket megtehessek, az olvasó kö-
zönség bizalmára, támogatására van szükse-
günk. Mi nem támaszkodhatunk e világon sen-

kire, semmire; egyedül a közönség lelkes buz-
gósága az, melyből mi küzdelmeink közepett
erőt merithetünk.

Bizva elvtársaink áldozatkészségében s
más politikai elvet valló azon pol-
gártársaink jó érzésében, kik az igaz
szó nyílt és bátor kimondásáért ed-
dig is méltányolták lapunkat, erős a
hitünk, hogy olvasóink nagyrebecsült bizalmu-
kat jövőre sem vonják el tőlünk.

Tisztelettel kérjük azért lapunk szives
pártolását és terjesztését.

Miskolcz, 1893. december 23.

A „Szabadság” szerkesztősege.

Kiadói szó. Az előfizetési díjak a lap
homlokán olvashatók. Az előfizetési pénzek a
„Szabadság” kiadóhivatalához (Deák-utca szin-
ház épület) — a vidékről legzélszerűbben pos-
tautalványnyal — küldendők. A hátrálékban
lévő előfizetők hátrálékaik szives beküldésére
kéri a kiadóhivatal.

Karácsony.

A názárethi Jézus születése megváltást, örö-
möt hirdetett az emberiségnek. A betlehemi csil-
lag, mely a keleti bölceket a jászolban fekvő
Mégváltóhoz vezette; igazságot, reményt öntött a
szívekbe. Ma is örömmel karácsony: Krisztus
urunk születésének napja, béke költözik a szí-
vekbe, mint akkor, midőn békességet hirdettek
a földön a jóakaratu embereknek.

A családok körébe boldogság költözik. A
karácsonyfa ágain kigyulnak a gyertyák s a
naiv gyermekek nagy örömmel fogadják a kis
Jézuska ajándékát. A nagy gyermekek, a feln-
őttek, kiknek illuziója az élet nehéz harczá-
ban már elveszett, visszaálmódják a boldog
gyermekkort, midőn még ők is tiszta szívből
tudtak örülni s az ünnepi pihenés visszaállítja
zaklatott lelkük egyensúlyát.

Int a vallás is az urnak nevében:

Ne törjétek egymásra emberek!

Fáj, hogy a béke anygala jó régen

Ti nilatok a sirban szendereg

De lelkesítsen e magasztos ünnep

Mely a régi varázsból mit se veszt;

És a válasz falak halomra dőlnek

Ha együtt ég a csillag és kereszt!

Szegény hazánk is szól csengő hangon:

Elég legyen a harc és küzdelem!

Az áldott béke zengjen minden ajkon,

Melynek nyomába boldogság terem.

Mit ér a népek éktelen zsvavaja,

Az átkos pártviszály hová vezet?!

— Felgyult az égen Bethlehem csillagja

És boldogit a hű emlékezet!

Jövel, jövel mi hozzánk égi béke

Allandó templomod szívünk legyen,

És leborulva zengjen a föld népe

Vig háladalt e drága ünnepen!

Ragyogjon ránk a hit dicső világa,

Teremtse mindenütt új életet,

Hogy Izráelnek várvavárt királya

Uralkodjék egész világ felett!

Szuhay Benedek.

Névtelen hősök.

Azaz hogy van biz ő nekik nevük, még pedig
néha nemesi praedikátumuk is, mint az én földimnek,

A karácsonyfa ágain égő gyertyák bet-
lehemi csillagot, egy szebb jövő fénye csillagát
juttatják eszünkbe. Az emberiség, mely már
annyi véres megpróbáltatáson ment keresztül,
jobb kor után eped s annak eljövételét sóvárgó
lélekkel várja. Mikor jó már el az idők telje-
sége: a béke, a boldogság, a valódi sza-
badtság kora?!

Mikor lesz már ember az ember, mikor
vetkezi le lényének állatias vonásait, mikor jut
el azon magaslatra, midőn csakugyan az Isten
képmásának tekintheti magát? Évezredek mul-
tak már el, mióta a nagy ige kimondatott, de
még mindig folyik a harc a sötétség és a vil-
lagosság, a gyűlölet és a szeretet, a zsarnok-
ság és szabadság közt s az emberiség sorsa
még ma sem boldogság, hanem küzdelem és
szenvedés.

Epedő lélekkel várjuk azt a kort, midőn
az igazság, az egyenlőség, a szabadság eszméi
győzedelmeskedni fognak, midőn nem lesz többé
elnyomott rabszolga, midőn nem vivnak többé
véres harcokat a hatalmasok parancsszávára,
hanem testvéri szeretetben élnek. Igen, tudjuk,
érezzük, hogy eljő majd az a kor, midőn az
egyenlőség nem lesz többé üres jelszó, az
igazságot nem burkolják el paragrafusok
tömkelgőibe, hogy lénye oda vesszen, a sza-
badtságot nem úgy értelmezik, hogy a ha-
talmasoknak minden szabad, a milli-
óknak pedig legfeljebb csak annyit
engednek meg, hogy fájdalomuknak
hangot adjanak. A keresztfa, melyen a
Mégváltó kiszenvedett, melyet ma még annyian
hordanak, dús lombot fog hajtani s árnyékában
pihenést és védelmet találnak mindazok, kikre
ma üldöztetés és szenvedés vár.

Megszűnik a Heródesek uralma. Rákhel
nem fogja többé gyermekeit siratni, mert nem
lesz, a ki vérpadra vagy véres csatatérekre —
valódi nevükön: mészárszékekre — von-

nemes Szent-Királyi Újj Ferencnek. Névteleneknek
csak azért van jogom nevezni, mert a nagy közön-
ség nem igen ismeri, bár nap-nap után ott élnek,
hálnak, a világot jelentő deszkákon s megteszik kö-
telességüket emberül. A kardalnokokról be-
szélek.

A kardalnokokról, ezekről a jóüzü bohokás
fiukról, a kik minden este megelevenítik a színházi
öltözöt s kikerül a nagy közönség nem is tudja,
mennyi szép vonással rendelkeznek, mennyi humor,
pajzanság van bennök.

Itt van például a „Lelkem.” Ez az öltözö-
beli neve Utasinak. Ő a legszolidabb tagja a társu-
latnak. E mellett olyan jó gazda, hogy némelyek
szerint még hátalgombolós nadrágját is megbirta
tisztán, jókarban őrizni. No de ez ráfogás is lehet.
Tény az, hogy a férjes nők ő reá bízzák férjüket
megőrzés végett, a férjek pedig bátran reá bizhat-
ják nejeiket.

Aztán milyen jószívű fia! Ha valamely tagtárs
beteg, a „Lelkem” kész nyögni helyette; pénztára
pedig mindig nyitva áll a kollegák számára.

A „Lelkem” nevet is jó szive miatt kapta. Úgy
történt ez a dolog, hogy valahol, tán Balmaz-Ujvár
körül, előadták a „Haramiákat.” Utasi a coulisák
közül nézte, hogy játsza az ő kedves barátja az öreg
Moort. Hihetőleg most is kollégialitásból nagyon el-
érezkenyedt, s könnyes szemekkel nézte barátját,
a kinek ép most következett a meghalási jelenete.
De, — oh vidéki színészeta átka! — a kellékes na-

A SZABADSÁG TÁRCZÁJA.

Karácsony ünnepén.

Konduljanak meg mind az érczharangok
A hol csak templom áll a földtekén.
És kongva-bongva szálljon messze hangjok
E várva várt Karácsony ünnepén.
A népek ezre szent templomba gyűlve
Zengjen dicső hála éneket;
Hogy Isten egyszerűt fiát elküldte
Ki e világnak idvessége lett!

Ugy vártuk e szép ünnepet mindnyájan
Mint a beteg a felkelő napot,
Ki gyötrelmek közt a nagy éjszakában
Sóhajta-nyögve már kifáradott.
Óh mert a bűn megszállta szíveinket
A béke temploma lángokban áll.
Imádtott szép hazánk oltásra intett
De hangja védkarokra nem talál.

Feldult családok bus siralmi szállnak
Hideg falak közül az égre fel.
Legyen már köztünk vége a viszálynak
Mely tépve-dulva mindent elseper.
Szent érzelem lobogjon szíveinkben
Mely egymásnak zokogva megbocsát,
Hogy üdvözölhessük e drága hitben
Az égi béke csendes otthonát.

Lapunk mai száma 8 oldalra terjed.

szolja őket. A béke olajága zöldül ott fel, hol most a bitók és kintpadok állanak, a szabadság templomaivá változnak át a börtönök, melyekben az eszmék bajnokai szenvedtek. Össze fognak dőlni az önkény várfalai, az elavult hagyományokat, melyekkel oly sok századon keresztül butították és lelki szolgátságban tartották az embereket, elsöpri a felvilágosodás szelleme a romok fölött, melyek egy megvéhéd, megromlott ó-világot takarnak el, büszkén fog lengeni az új kor diadalmas zászlaja.

Igen, már lehet hallani a jövő dalát! Az a trombita-zengés, mely a szent földön Krisztus urunk születésekor hallatszott, ismét fölhangzik; az a szózat, mely nyílt égből szállott alá Karácsony hajnalán, ismét megzengül s reménytelül tölt el bennünket. A megváltás nagy munkáját nem fogják föltartóztatni az ósdi hagyományok védelmezői, — előre halad e mű, minden gát dacára, ellenzőivel diadalmasan megküzd az ige, az eszme!

A t. város-atyák között.

Városi közgyűlés volt csütörtökön, még pedig — délelőtt. A délutáni idő hívei tüntetészerűleg elmaradtak ugyan, de azért mégis összegyűlt — 129, mond egyszázhuszonkilenc szavazat!... Ez pedig nagy szó ebben a ködös, influenzás időben! Nagy számmal voltak a polgárok (csak a mesterembereket tessék ez alatt érteni, mert a „polgár” nevet ők kizárólag a maguk részére foglalták le, szerintök a „civilis” szó nem illeti a „tekintetes urak”-at) még nagyobb számmal sorakoztak a mezei hadak; no mert mezei ügy dominálta most, ha nem is a helyzetet, de a hangulatot.

Eljött Melczer Gyula alispán is, szintén nagy mezei ember, a ki ez alkalommal valóságos királyi jogokat gyakorolt, a mennyiben egy őrmestert lsten... akarom mondani: 39 város-anya kegyelméből — hadnagygyá léptetett elő. Azóta Farkas őrmestert a huszárkaszárnyában — hadnagy urnak szöktetik; a minthogy dukál is.

Farkas János tehát hadnagy lett a mezei térségen — 39 szavazattal. De bizonyosan több szavazatot kapott volna, ha Soltész Nagy Kálmán polgármestert valami honi nátha (hejh, rossz az a budapesti levegő!) a szobájához nem kötötte volna, ha ő a szavazás alkalmával a város-atyák között jobbra-balra tekintgethetett volna. De azért még így is ő tette meg Farkas Jánost hadnagygyá. Mint egy mennyei kijelentés zugott végig a teremben:

— Őt akarja a polgármester!

Már pedig a mit a polgármester akar, azt keresztül viszi — még ha otthon a kályha mellett ül is. Példa erre a segédmérnöki állás.

Erre az állásra ketten pályáztak. Egyik Láng Károly miskolci törvényszéki hivatalnok, a ki azelőtt építész volt; a másik Koncz György okleveles mérnök. A város-atyák szíve a magunk emberéért vetett ugyan lángot; de a polgármester „szíve másként érzett.” Megírta otthon a meleg kályha mellett, hogy ő Konczot akarja, mert Koncznak mérnöki diplomája van. A város-atyák lágy szíve a magas óhajts olvasása alatt egy darabig „küzdött, vérezett”, de a mikor mindenfelől hallatszott a szó,

gyon rövid padot hozott, pedig a tiszteletreméltó ősznek ezen kellett volna bevégezni földi szenvedéseit. Utasi nézi, könnyes szemekkel nézi, s mikor már az öreg Moor utolsót akarna sóhajtani, oda szól hozzá: „Ne halj meg lelkem, rövid a lóca!” Így lett belőle „Lelkem.”

De hát a „Koma”!

Ez meg Kulcsárnak a neve. Hogy lett ő Koma, arra már nem emlékszik tisztán, vagy tán nem akar emlékezni. Lehet, hogy ő már úgy született — Komának. Nincs a színészetnek olyan tagja, a ki vele ne állana komaságban, még a serdülő lányoknak is — Komája. Ő az igazgatóságnak a fő-fő „minden-egyéb”-je, mint Mikadóban mondják. Ki a gazda? A Koma. — Ki kezeli a bengáliai tüzfényt? A Koma. Ki a könyvtárnok? A Koma. Betanult kardalnok? A Koma. Ki játsza el azokat a szerepeket, miket senki sem akar eljátszani? A Koma. S mikor Zrinyi így szól bajnoktársaihoz: „Kapum kitarva, a ki fél, mehet!” ki megy ki a színpadról? A Koma. Aztán ki a drámaíró? A Koma.

Oh, de mégsem a komaság az ő legerősebb oldala! Hanem a medveadászat. Ezt csak ő tudja érdekesen előadni! — mikor medvékre ment; — mikor egy akkora maczkó állt egyszer csak szembe vele, mint egy két éves üsző; — mikor istennek ajánlta lelkét; — mikor a medve két lábra állott és mereven néztek egymás szemébe; aztán mikor barátságosan megegyeztek s mindegyik vitte a saját bőrét haza!

hogy: „A polgármester így akarja! Már ő ezt a dolgot legjobban tudja! sat.”... hát megkeményítették a város-atyák az ő szíveiket és Koncznak adták — a konczot.

Koncz György különben csak félesztendei próbaszolgálatra lesz behíva, a minek bizony nem nagyon örülhet; mert nálunk a próbaszolgálat nem szokott mindig jól kiütni. Példa reá Nyirő Géza. Ő is félesztendeig törte a rést a mezei rendőrhadnagyi állásban próbaszolgálaton és most — még csak nem is kandidáltak!

De hát a polgármester ezt is így akarta!

Ha fővárosi szellemben nevelt zornaliszt volnánk, milyen szép cikket írhatnánk a felsőbb akarat nyilvánulásáról, ezzel a szenzációs czímmel: „A mit a polgármester akar!”... Csak úgy nyelné a publikum a „járszallagon járó”, „kommandóra tánczó” sat. ékes kifejezéseket. De hát én csak vidéken nőttem, szelidlelkű újságíró vagyok, nem szeretek bántani senkit!

A közgyűlés — dacára a délelőtti időnek — álmosan, mindem elevenség nélkül folyt le.

Csak dr. Gencsi Samu szakította meg egy pillanatra az általános csendet, midőn kijelentette, hogy ő interpellációt intéz a polgármesterhez.

Tyhű, teringettét! Mi lesz ebből?

Pallaghy Béla elnöklő alpolgármester nagy szemeket meresztett szölkora: „Jeszus! Mit akarhat ez az ember?!”... mormogá aztán fogai között. Diószeghy György főjegyző és Básony János tisztí ügyész részvétellel tekintének reá, mintha csak mondanák: „No koma. most bajba vagy; de azért ne félj, itt vagyunk!”

Hát nem is történt semmi baj. Dr. Gencsi Samu csak a hirdetési táblákat feszegette; de még azokban sem esett semmi kár, mert akkor, mikor szónok a legnagyobb hittel beszélt a monopoliumról és a magas árakról, Kovács Lajos a függetlenségi párt elnöke, ezzel az egyszerű kérdéssel: „Nincs tarifa?” olyan zavarba hozta a szabadelvű párt alelnökét, hogy ez utóljára maga sem tudta: vajjon van-e hát tarifa vagy nincs?... Így aztán az ügy szép csendesen levétezt a napirendről.

Igaz biz a! Még Doleschall Gabriella is csinált egy kis zavart, de csak a fiskálisok közt. Kerek 300 fítot ajántott föl a városnak, ha ez utóöröklési jogáról lemond. Az egyik fiskális azt mondta, hogy: „Jobb ma egy veréb, mint holnap vagy sohasem egy tüzök!” A másik meg azt fejtegette, hogy: Többet ér a remény, mint az a rongyos 300 fírt! S a város most remél!

A gyűlés letolvasásáról különben az alábbiakban számolunk be.

Melczer Gyula alispán a nagyszámban összeraglott képviselők hangos eljenzései között elfoglalván az elnöki széket, a gyűlést megnyitotta. Azután előadta, hogy a gyűlés első tárgya a Stuncz József lemondásával megüresedett mezei rendőrhadnagyi állás betöltése. A kijelölő bizottság erre az állásra 10 pályázó közül Farkas Jánost, Takó Sándort, Cseh Istvánt, Kiszely Lászlót, Piacsek Kálmánt és Dvorszky Lászlót jelölte. A szavazatszedő bizottság elnökeül Lichtenstein Józsefet, tagjaiul: Kovács Lajost, Kubacska Istvánt és dr. Ixel Somát kérte föl.

Erre a szavazat megkezdődött s rövid fél óra alatt véget is ért. Az eredmény a következő: Beadatott összesen 129 szavazat; ebből Farkas János

De egyikben sincs annyi igazi, természetes, istenadta humor, mint a társulat szölkájában, Dezsőben. Őt is csak Dezsőnek szólítja mindenki, pedig akkora nemesi oklevele van, mekkora egy egész falunak is elég volna.

De hogy a humoráról beszéljek!

Jó multkorában, mikor még a színházat nem fűtötték. Ott ül Dezső a férfiak öltözékében... Csend van... Egyszer csak felsóhajt Dezső: „Hej, mégis csak sokkal erősebb ez a társulat, mint a tavalyi!”

Kiváncsian néztem vissza reá, mert ép a hátam megett didergett s látva, hogy senki se védelmezi a távollevő társulatot, szinte bántott és meglehetősen sértődéssel kértem tőle: „Már mért volna sokkal erősebb ez a társulat?”

Olyan józú butyutasággal a szemembe néz és így felel: „Hát azért, mert a tavalyi társulatnak már ilyenkor fűteni kellett, de nekünk még nem kell ám!”

Hát a mikor majálist rendezett családja számára!

A mint a Koma szenvedélyes medveadász, Dezső akként szenvedélyes halász. Órákig elül mozdulatlanul a folyó partján s gyönyörködik benne, hogy pedzi az ő péczejét a hal. Neje egyszer már meg sokalta e szenvedélyét és szemére hányt, mért nem viszi ki ő is családját a zöldbe?! — Dezső egyet gondolt és így szólt: „Asszony süss, főzz, mert holnap majálist rendezek nektek!”

„Ki viszel a zöldbe?” kérdé neje.

— „Legyen, kiviszlek a zöldbe is!” — felelt nyugodtan Dezső.

39-et, Takó Sándor 32-öt, Cseh István 26-ot, Kiszely László 26-ot, Piacsek Kálmán 5-öt, Dvorszky László 1-et kapott.

Melczer Gyula alispán a szavazat eredményének előterjesztése után a legtöbbszavazatot nyert Farkas Jánost megválasztott mezei rendőrhadnagynak jelentette ki. Ezután az elnöki széket átadva Pallaghy Béla alpolgármesternek, a terem-ből a közgyűlés zajos eljenzése között eltávozott.

Pallaghy Béla a veszteség érzetével jelenti, hogy Polák Mór és Friedman Simon városi képviselők elhunytak.

A közgyűlés részvénytáblázatát jegyzőkönyvileg fejezi ki.

A legtöbb adót fizető városi képviselők névsorának kiigazításáról Pataky Sándor bizottsági elnök tett jelentést.

A névsor közszemlére kitétetik, a távollakók és jogi személyek pedig fölhívattak, hogy megbizottságot jelentsék be.

A segédmérnöki állás betöltése ügyében jelenti a polgármester, hogy erre az állásra Láng Károly kir. törvényszéki hivatalnok, mint volt építész és Koncz György okleveles mérnök pályáztak. Javasolja, hogy Koncz György, miután gyakorlati ismereteit okmányilag nem igazolta, ideiglenes minőségben csak félévre választassék meg.

A közgyűlés ezt a javaslatot egyhangulag elfogadta.

Dr. Gencsi Samu interpellációt intéz a polgármesterhez, melyben előadja, hogy a hirdetési táblák bérleje: egy nyomdatulajdonos, ha a hirdetményt nem nála nyomatták, rendkívül magas árakat szab a hirdető közönségre.

Kovács Lajos közbeszól: Nincs tarifa?

Dr. Gencsi Samu: Van tarifa, de az érthetetlen. Ebből egy monopolium fejlődött ki. En mindenféle monopoliumnak és privilégiumnak ellensége vagyok. A bérleti határidő tegnap járt le, a pályázatot csak a nyomdatulajdonosokkal közölték. Kérdem tehát a polgármester irtól: van-e tudomása mindezekről a dolgokról s hajlandó-e ezeket a mizériákat megszüntetni.

Pallaghy Béla alpolgármester előadja az ügy történetét s kérdést intéz a közgyűléshez, vajjon kívánja-e, hogy ez a tárgy a jövő közgyűlésre napirendre tűzessék.

Kovács Lajos az ügyet a tanácsnak óhajt a kiadatni, mely a maga hatáskörében intézkedjék, vagy esetleg jelentést tegyen a közgyűlésnek.

A közgyűlés Kovács Lajos javaslata értelmében határozott.

A jogügyi szakbizottság jelentést tesz Doleschall Gabriella kérvénye tárgyában, Doleschall Gabriella ugyanis azt kérte, hogy a város a dr. Doleschall Gábor végrendelete által nyert utóöröklési jogáról mondjon le, ő ezért hajlandó a városnak 300 fítot fizetni.

A közgyűlés Kozma Elek, Básony János, Porcs János és Diószeghy György felszólalása után a szakbizottság javaslatától eltérőleg fenntartja már előbb meghozott határozatát, vagyis azt, hogy kérvényezővel e tárgyban semminemű alkudozásba nem bocsátkozik.

Végül Melczer Gyula alispán átírta olvasatott föl, melyben köszönetének ad kitejzést azért, hogy a város a Szemere-szobor javára 500 fírt adományozott.

Tudomásul vétetett. Ezzel a gyűlés véget ért.

A jó asszony erre már elkezdett sütni, főzni, s másnap nagy kosarakkal felpakolva, utrakészen állott a család.

„No hát, csak utánam!” kiálta Dezső, s megindult a menet.

Aztán körülvette a promenádon a családot, s szépen haza fordult. Mikor hazaérték elégedetten megdörzsölte kezét és ilyen felvilágosítást adott a bámoló családnak: „No, édes fiaim, most már voltak a zöldben, a kosarat is kivittük, most üljetek le szépen és egyetek!”

Hát a mikor Knaip-kurát használt!

Kézdí-Vásárhelyen egy csinos sétakert közepén áll a szinkör. Hogy, hogy nem, valaki tele aggatta a szinkör falát hírlapi képekkel. E képek között volt egy olyan is, a mely a Kneip-féle kurát parodizálta. Kövér urak és kövér asszonyságok sétáltak mezitláb, boldog arczeccsal a harmatos fűben. Dezső nézi, nézi a képet abban a nagy melegben, s megkapja a gusztust. Hollá, egyet gondol, lelőki a cipőjét s azon a bársonyos gyepen vesz magának egy Kneip-kurát.

Van egy csinos, felserdült leánya, a ki egy kicsit restelte, hogy a táti ilyen mókás ember s pironkodva rászól: „Tata, ne sétálj így!” — „Jól van, lányom, hát majd gyorsabban sétálok,” felelt Dezső s megaprózta lépéseit.

Később ismét oda szól a leány: „Tata, kérlek, ne sétálj cipő nélkül.”

„Azt is megteszem” felelt Dezső és kezébe vette a cipőit s úgy sétált.

A jótékonyág oltáránál.

A szájalom érzését semmi sem költi fel az emberi kebelben annyira, mint az éhez, fázó, nyomorgó, szegénysorsu gyermek. Azok az ártatlan kis teremtések, vézna testükkel, gyöngye szervezetükkel, már zsenge korukban, életöknek kora reggelén kénytelenek megismerkedni a nélkülözések, a szükség és a sanyargatások mindenféle nemével. Ezek azok a szájalmas alakok, a kik a nyomortól teljesen megrottva, elveszítik szellemi fogékonyágukat és gondolkodásukat; serdülő korukban a nyomor kényszere folytán letérnek a jó utról s a nyomor réme: a bűn posványos örvényébe hanyatlanak s lesz belőlük — ha megnőnek — a társadalom réme.

Manapság is, a XIX. század vége felé, hány oly szájalomraméltó egyénnel találkozunk, kik a gyermekkor gondtalan, napsugaras örömeiről mit sem tudva, szüleiknek szegénysége, avagy rosszakarata folytán nyomorúságos emberré lettek.

Örömünkre szolgál kijelenteni, hogy városunkban igen sokat tesznek a szegény családok, főleg a szegény gyermekek érdekében, a mit fényesen igazol az, hogy az iskolába járó szegénysorsu gyermekek ruhát kapnak, segélyben részesülnek.

De ez még mind édes-kevés ahhoz a nyomorhoz képest, melyet városunk gyermekeregében még mindig tapasztaltunk. Egyes iskolákban megindító színekben tárul elének a nyomor képe. Rongyokba öltözött, halvány, beesett arczu gyermekeket folyvást találunk, a kiknek arczáról lesir a nyomor és az éhség. Meg annyi apró vértanuja a társadalomnak, a kik önhibájukon kívül éheznek és sanyarognak. Ebédjük leggyakrabban egy darab száraz kenyér, a mit talán a maga szájától vont el a szülő.

Mi fejlődhetik az ilyen gyenge hajtásból, mely nem tud életre kapni a nyomor fullasztó levegőjében? Semmi. A legtöbb elpusztul idő előtt. Pedig az ő pusztulásuk a társadalom erejének csökkenését jelenti s e vezedelem arra inti a társadalmat, hogy nagyobb figyelemmel legyen az éhez, gyermekek iránt.

A társadalom van hivatva ennek az égbekiáltó nyomorúságnak véget vetni. Egy kis adakozás, egy állandó „gyermek-egyesület” létesítése, 30%-al javítva a szegény gyermekek mai helyzetében.

Az izr. nőegylet, a szegény gyermekeket felruházó egyesület, a róm. kath. nőegylet ez évben is teljesíté emberbaráti kötelességét. A róm. kath. nőegylet ruhakiosztási ünnepélye kedden délután folyt le, melyről tudósítónk az alábbiakban számol be:

Megható és lélekemelő ünnepély folyt le kedden d. u. az érseki leánynevelde nagytermében. A miskolczi róm. kath. nőegylet ez alkalommal tartá évi szokásos ruhakiosztását. Mäskor simán és egyszerűen szokott a ruhakiosztási ünnepély lefolyjni, de ez alkalommal egy nemeslelkü ur nő, kinek nevét a titok leple fedi, akarata szerint, dusan feldiszipített karácsonyfával kedveskedett a fázó és éhez, gyer-

Kifogni rajta nem lehet.

*

De még nemes Szt.-Királyi Újj Ferkóról is el kell mondanom egy jó üzű adomát.

Nos, Ferkó bátyánknak egyszer egy hóhért kellett személyesítenie „Stuárt Máriaiban.” Bulyovszki Lilla vendégszerepelt akkor e szerepben, ki a gyengébbek kedvéért a darab végén mindig lefejeztette magát.

A próbán csak igazítja, csak dirigálja Bulyovszki Lilla Ferkó bátyánkat, hogy így fogja, meg amúgy fogja meg azt a taglót, mikor ő a tőkére hajtja fejét, de ahogy se tetszik azért ez az állás a vendégnek. „Kérem, hát még se tudja, hogy hogy kell leütni a fejemet?” Kérdé a vendég.

Ferkót is elfutja az önérték és így vigasztalta: „Legyen nyugodt nygs. asszonyom, értem én a mérszárosságot. Nem olyan nehéz az!

Csak a mikor mindenki kaczagott már, vette észre ő is, meg a vendég is, hogy mit mondott.

Persze egy kis bocsánat kérés hamarosan kikkorigálta az egészszet s aztán ő is, a vendég is jót nevetett rajta.

Hogy abban az öltözében, ahol ennyi jó kedélyű ember összejön, van nevetés, kaczagás, elképzelheti a t. olvasó.

Kazaliczky Antal.

mekek táborának, kik örömtől kipirult arczzal, ragyogó szemekkel tekintettek Jézuska kedves ajándékaira...

Az ünnepélyen megjelentek: Melczer Gyuláné, Bihar Józsefné, Sebe Alajosné, Soltész Jánosné, Forstner Ferenczné, Hesz Miklósné, Pontos Istvánné, Strázsek Jánosné, Sebe Etelka, Kiss Erzsike, Kállay Manoné, Roller Istvánné, Madame Mahr, Vidor Ernóné, Pontos nővérek, Hesz nővérek, Székely Margit és még számosan, kik mindannyian részt vettek a kegyelet szép munkájában.

Kévessel 2 óra után érkezett meg Blazsejovszky Ferencz esperes-plébános, iskolai biztos, kit érkeztek Sebe Alajosné urnő, egyleti elnökő fogadott. Majd Forstner tábornok és Zerbl őrnagy több intelligens férflu társaságában megjelentek az ünnepélyen.

A házi orgonán gyönyörű akkordok szóltak meg Soror Aegidia tisztelendő nővér ujjai alatt, majd az iskolai növendékek énekkara adta elő „Áldott az úr” cz. alkalmi éneket. Ezután Blazsejovszky Ferencz esperes plébános tartott eszmében gazdag alkalmi beszédet, melyben a karácsony-ünnepély jelentőségét fejtegette s a gyermekeket a további kitartásra és keresztyéni türelemre buzdította.

A megnyitó beszéd után a ruhakiosztás vette kezdetét. Összesen 51 fiut és 76 leányt láttak el jó téli ruhával és lábbelivel. Hogy mily nagy volt az öröm a kis gyermekek között, ez leírhatatlan. A sok örömtől kipirult arczu honfiak és honleánykák illedelmes kézcsokkal és köszönéssel köszönték meg jól elkészített öltözeteiket.

Majd ismét a növendékek énekkara hangzott el, miközben az ez ideig függönyvel eltakart fényárban uszó karácsonyfa tünt elő a lepel mögül s minden gyermek egy jól megrakott süteménycsomaggal ajándékozott meg a névtelenség homályába rejtözött urnő által.

Az ünnepély végeztével Papp Mariska és Szőke Károly mondtak forró köszönetet áldozatkészességökért a róm. kath. nőegyletnek és Blazsejovszky Ferencznek, majd Blazsejovszky a szív egyszerű, de megható hangján méltatta a nőegylet és annak fáradságot nem ismerő elnökőjének, Sebe Alajosné urnő buzgalmit és áldozatkész fáradozásait.

A növendékek énekkarának énekével a lélekemelő ünnepély 4 órakor ért véget.

Megemlítjük a nemesszivű hölgyek neveit, kik a jótékonyág oltárára nagyobb adományokat szolgáltattak a szegény gyermekek számára. Ezek: Kállay Manoné, Strázsek Jánosné, Kornitzky Lajosné, Madame Mahr, Gyukits Józsefné, Tangl Györgyné, Vidor Ernóné, Hertelendy Sarolta, Kiss Erzsike. Isten áldása kísérje nemes cselekedetüket!

L. O.

Fővárosi levél.

Budapest, 1893. december 21.

Nehéz, fojtó köd borul az utcákra, Isten csodája, hogy minden harmadik ember nyakát nemszegi. Mert a sűrű ködben még folyton ássák vai rosszerte a villamos világítás vezető arkait s a k ép lábbal és nyakkal akarja megünnepelni karácsonyt óvatos macska-lépésekben tipeg elébb-elébb. Pedig, ha valaha drága volt minden perc, most csak igazi drága. Kicsi Jézuska indulóban s a kinek gyermeke van, neki kell vágni a városnak; élet vagy halál! A nehéz, sűrű ködben ember ember hátán gomolyog s mindenki czepele egy-egy rejtelmes csomagot, melynek tartalma karácsony estéjén a ragyogó, csillogó-villogó fenyőfa alá kerül. „Köd előttem, köd mögöttem”, már hiába. Jézuska a legsűrűbb ködben is eljön, az ő szemének nincsen köd, nincsen sötétség, ellátogat minden gyermekes házhoz. Ebben bizakodik a gyermek-világ s nem aggódik a köd miatt Eljön Jézuska, el. És hogy ne hozna nekik ajándékot, mikor még a nagyoknak is hoz. Még Wekerlének is. A „Magyar Hírlap” kikottyantotta, hogy a miniszterelnököt karácsonyra a barátai egy hosszú dróttal lepték meg, mely a budapesti lakását összeköti a dánosi birtokkal. Ezután nem kell a miniszterelnöknek egyre leszaladni Dánosra, hanem a telefonon át kommandirozza a gazdaságát. Teszem től, mikor az itatás ideje van, a jó gazda Wekerle beleszól a telefonba: Halló! Ki van itt?

— Isvány, az öregbéres Hát ott ki beszél?

— Wekerle.

— Mi tetszik, instálom?

— Megittatták-e már az ökröket?

— Eppog most csorog a víz, instálom.

— Mi hir?

— A Kajla eppog most borjazik, instálom.

Hát bizony a miniszterek már meglepetésben

sem részesülhetnek, előre kikotyogják az ujságok. Pedig ők ugyancsak nem fukarok a meglepetésben. Épp most részesítette egy kellemes meglepetésben Lukács Béla a „Telefon Hírmondó”, a beszéző ujság kiadóját, olyan engedélyokmányt állítva ki neki, hogy nincs az a bolond tőkepenzes, a ki egy rézgarast is tovább belefektessen e vállalatba. És a „Telefon Hírmondó” meg is szünik, az egyetlen világhíres találmány. Talán éppen Szilveszter éjszákáján mondja az utolsó szót, elzokogván: Isten vedel ő nyájas publikum, nem hallok többé: más, más, más!

Keglevich gróf, a vigszínház-építő Keglevich meg is interpellálta e miatt Lukács Bélát a főrendiházban, oly gorombán, hogy a miniszter hűledeve nézett szét: hol vagyok? Azt hitte, az alsóházban van. S annyiban ott is volt, hogy a választ itt is tudomásul vette a többség.

De történt a főrendiházban egyéb is. Megszavazták a költségvetést is egyhangulag, miután Zichy Nádor és Eszterházy Miklós gróf kiöntötték a mérgüket az istentelen polgári házasság felett. Ugyane napon volt ülése a képviselőház igazságügyi bizottságának, mely a polgári házasságról szóló törvényjavaslatot egyhangulag elfogadta általánosságban. Még azok is, kik az ülésre nem jelenhettek meg, köztük Horváth Lajos, levélben tudatták, hogy elfogadják a javaslatot, sőt még Polónyi Géza is, a kit klerikális hajlamokkal rágalmaztak még nemrégiben, a minthogy e miatt ment volt a nyáron kétfelé a függetlenségi párt.

Az igazságügyi bizottság egyhangu szavazatából látható, hogy a képviselőház egy szívvvel-lelékkel fogadja el a polgári házasságot s számbavehető emberek aligha fognak ellene sikra szállani. S ha tesszik, a lehető legsiralmasabb szerepre vállalkoznak. Most aztán csak az a kérdés, hogy a nemzeti akarat ez impozáns megnyilatkozásával szemben lesz-e a főrendiháznak bátorsága elutasítani a korszakalkotó reformot?...

De ne zavarjuk karácsonyi örömeinket azzal, hogy vajjon mit fog csinálni a méltóságos főrendiház.

Minekünk ujságíróknak kisebb gondunk is nagyobb ennél ezen a héten. Már hónapok óta abban mesterkedünk, hogy mennél szebb meglepetésben részesítsük olvasóinkat s karácsony napjára annyi olvasni való megy szét a fővárosból az ország minden zugába, hogy egy esztendeig akár egyebet se olvassanak. Az eleven „Magyar Hírlap”, melynek a szerkesztősége közben még arra is ráér, hogy a vidéki városokban felolvasásokat tartson, már a hét elején megkezdette remek-szép albumának a szétküldését, hogy karácsonyra mindenütt ott legyen. Külön küld albumot a nagyoknak s külön a kicsinyeknek. S egy hétre, kettőre már küldi szét a „Jó-kai-albumot” is. Igazán csodás, hogy egy fővárosi napilap mit képes ma nyújtani a közönségnek. S mi ujságírók, ha a munka izgalmai után pihenni térünk, irigylkedve sóhajtok fel: miért nem vagyunk mi is olvasók!

Szép karácsonyt az olvasónak!

Székely Huszár.

A polgári házasság kátéja.

A polgári házasságról szóló javaslat immár ott van a képviselőház színe előtt és szövege bizonyoságot tesz arról, hogy a róla terjesztett klerikális rémhírek igen távol vannak a valóságtól. Azt hisszük, szolgálatot teszünk a jó ügynek és olvasóinknak, ha a javaslat lényeges rendelkezéseit a „Honnvéd” után könnyen érthető formában megismertetjük.

1. kérdés: Mi a polgári házasság?

A polgári házasság az, mely nem templomban a pap előtt, hanem polgári hatóság előtt kötöttik.

2. kérdés: Változtat-e a polgári házasság a házassági viszony tartósságán és erején?

Nem változtat. A házasság épen, olyan tartós marad, mint volt eddig, ugyanolyan következményei lesznek, mint voltak eddig.

3. kérdés: Mi változik csak tehát?

A házasság megkötésének formája. A pap helyébe az állami tisztviselő lép.

4. kérdés: Szabad-e a polgári házasság megkötése után a templomban egyházi házasságot kötni?

Szabad, csak hogy a polgári házasság az egyházi áldás nélkül is törvényes és érvényes; míg a templomban pap által kötött házasság, ha polgári házasság nem előzte, semmiféle törvényes hatással sem bír, belőle nem származnak törvényes gyermekek, alapján nincs törvényes örökösödés.

5. kérdés: Szabad-e a polgári házasság megkötése előtt a templomban egyházi házasságot kötni?

Nem szabad. Azt a papot, a ki ilyen házasságot köt, 1000 koronaig terjedő pénzbütség sújtja. Ha a pap másodszor is beleesnek ebbe a hibába, egy hónaptól két hónapig terjedhető fogházzal és ezer koronaig terjedő pénzbüntetéssel büntetik.

6. kérdés: Megtámadja-e tehát a polgári házasság a hívek vallási meggyőződését?

Egyáltalán nem, mert hiszen, a kinek kedve tartja, a templomban a paptól áldást kérhet polgári hatóság előtt már megkötött házasságára.

7. kérdés: Ki előtt kötik a polgári házasságot?

Az ugynevezett anyakönyvvezető előtt. Az

anyakönyvvezető egy új tisztviselő. A kormány javaslatára szerint ugyanis az anyakönyveket ezentul nem a papok, hanem állami tisztviselők, az anyakönyvvezetők fogják vezetni. Az országot számos anyakönyvi kerületbe fogják beosztani és mindegyikben egy külön anyakönyvvezető fogja az anyakönyveket vezetni. A házasságok azon kerület anyakönyvvezetője előtt kötnék házasságot, melyben laknak. Kivételes esetekben polgári házasságot lehet kötni az alispán, a törvényhatósági város és rendezett tanácsú város polgármestere és a főszolgabíró előtt is, ha erre a házasságok felek a főispántól, Budapesten a polgármestertől engedélyt kérnek.

8. kérdés: Hogyan kötik a polgári házasságot? A házasságok magukhoz vesznek két tanút és úgy elmennek az anyakönyvvezetőhöz. Ott az anyakönyvvezető és a két tanu előtt kijelentik, hogy egymással házasságot akarnak kötni. Ezt az anyakönyvvezető tudomásul veszi és a házasság előtt kijelenti, hogy házasságuk megkötött és törvényes erővel bír, egyúttal a megkötött házasságot az anyakönyvbe rögtön bejegyzi.

9. kérdés: Kell-e a polgári házasságért esküvői díjat fizetni? Nem kell; az anyakönyvvezető ingyen adja össze a házasságokat.

10. kérdés: Szükséges-e a polgári házasságnál is a házasság előzetes kihirdetése?

Szükséges. A kihirdetést az anyakönyvvezetőnél kell kérni. A kihirdetés az által történik, hogy a házasságok nevét, születési helyét stb. a község-házánál nyílt helyen tízennégy napon át kifüggesztik. Ezenkívül falun a házasságok két vasárnap a község-háza előtt élő szóval kikiáltják.

11. kérdés: A polgári házasságról szóló javaslat egységes házassági jogot alkot-e?

Igen és ezzel kapcsolatban kimondja, hogy a házassági perekben ezentul a kir. törvényszékek ítélnek. Eddig ugyanis a római és görög katolikusok, a görög keletiek, az erdélyi protestánsok és unitáriusok házassági pereiben egyházi bíróságok ítéltek.

12. kérdés: Melyek az egységes állami házassági jog főbb változtatásai az eddigi felekezeti házassági jogokkal szemben?

A katolikus házasságok eddig nem válhattak el véglegesen, azaz bármily boldogtalan is volt a házasságuk, együtt kellett maradniuk: legfeljebb külön lakhattak, de új házasságot többé nem köthettek. Ebből sok szomorú eset származott. Ezentul minden házasságot fel lehet bontani, ha arra komoly és alapos okok van a házasságfeleknek. A protestánsok, de főleg az unitáriusok házasságokat eddig könnyen fel lehetett bontani. Ez könnyelmű változatra adott okot. Ezentul a házasságokat nehezebben lehet felbontani. A dolog tehát úgy áll, hogy az állami házassági jog egyfelől megszünteti a katolikus házasság felbontatlanságát, de másfelől szigorítja a protestánsok unitárius és a zsidó házasságát. Számos házassági akadály, mely eddig lehetetlenné tette a házasságokat, ezentul elesik. Ezek közt legfontosabb, hogy keresztények és zsidók szabadon köthetnek ezentul házasságot. Ez eddig lehetetlen volt. A kik így házasságot akartak kötni, kénytelenek voltak Ausztriába vándorolni. Most meg akarják végre azt a szöveget szüntetni, hogy hazánk szabadelvűségben Ausztria mögött álljon. Van új házassági akadályok is. Így a zsidóknál eddig a nagybátya elvehette unokahagját; ezentul ez meg nem történhetik.

13. Lehet-e könnyelműen elválni?

Nem. A bíróságok csak igen komoly okból mondhatják ki az elválást. Tehát nem igaz az, hogy a polgári házasság felmondásra kötött házasság. A férj, a ki vétkei az elválásban, köteles elvált feleségét eltartani és az elvált nő, ha akarja, nevét viselheti.

14. Mi a polgári házasság haszna?

Egybeforrasztja a társadalmat, mert a polgárok egyenlő jogszabályok alatt állanak és sok házasság, mely eddig lehetetlen volt, lehetővé válik. Megszilárdítja a házassági köteléket, mert véget vet a különböző felekezeti házassági jogokról származó zavaroknak és könnyelmű elválásnak. Csökkenti a vadházasságokat, mert az állam ingyen adja össze a feleket és nem pénzért, mint a pap. A polgári házasság tehát igazi nemzeti, demokratikus és erkölcsös intézmény.

CSARNOK.

Karácsony éjjel.

Irta: Starasolsky Lipót.

Viharos éj van kint. Sívít, zug, bug a szél
Felkorbácsolja a nemrég esett havat,
Meg-megzörgeti jégvirágos ablakom,
Mintha zugolódna, hogy ő ott kiinn maradt.
Szobám sötétsége kályhám tűzével küzd;
Ha egy-egy hasáb fa gyorsan lángra lobban,
Elfut a sötétség s helyébe lép a fény,
De ha a tűz gyengül, visszatér az nyomban.
Szomorú egy éjjel, legalább énnekem,
Nem volt soha még ily karácsony éjjelem.

Bánatosan ülök a kis hályha mellett,
S eszembe jutnak mind, azon boldog napok:
Mikor gondjaim közt a legnagyobb az volt
A kis Jézuskától ugyan majd mit kapok,
Mikor nem voltam még elhagyatott árva,
Mikor jó szüleim keresték kedvemet.
Elmúltak e napok, elmúltak, mint álom
S megőriznem csupán emlékét lehetett.
Szüleim meghaltak, ha most itt lennének,
Nem mondanám ez éjt ily szomorú éjnek.

Elynomott az álom... és ime, mit látok?!
Vakító fényesség tölti be szobámat;
Jön anyám és mondja: „Itt volt a kis Jézus!”
Jön apám is hozva a karácsonyfámat.
Oda ülnek mellém, jobbra-balra tőlem,
Mutogatják sorba, mit hozott Jézuska.
„Nézd csak mennyi játék, mennyi csecse-becse,
Ott egy szép képes könyv, itt dob, kard és puská.”
Én nem szólok semmit, beszélnek a könnyek,
Mik a boldogságtól, szemeimre jönnek.

Elült kint a vihar, a szél nyugodni tért.
Kihűlt kályhám mellől, ablakomhoz ülök.
Letöröm üvegét s kinézek az éjbe,
Képzetelem szárnyán messze elrepülök;
Messzire, egy házba, annak szobájába
Drága kis angyalom, téged felkereslek.
Látom bájos arcod, hallom édes szavad,
S ajkam önkénytelen rebegi: szeretlek!
A hegyek ormai, hajnalpirtól égnek,
Vége álmaimnak s a karácsony éjnek.

Szerkesztőségi élet.

Irta: Sipulus.

Tisztelt szerkesztőség! A tél elején oly sok városba kaptam meghívást, felolvasás céljából, hogy valamennyit nem fogadhatván el, egy helyre sem mentem el, nehogy a többit megsértsem. Azért felolvasásomat pótolom ezzel a tárczával, melyet mindenki a maga tetszése szerint, ebéd után, vagy reggeli előtt elolvashat s nem kell esős, sáros időben hazulról elmennie, hogy a szerző felolvasását meghallgassa s az utána következő vacsorán a gyomrát elrontsa.

Bemutatom önöknek, darabjaira szétszedve, a Budapesti Hírlapot. Apró képeket rajzolok arról az életéről, mely itt folyik, szakadatlanul, 24 órán keresztül.

C s ö n d e s n a p.

Nyar van, tikkasztó meleg. Odakint a főváros utcáin gözölög az aszfalt. A főszerkesztő falun van, nyaral; a felelős szerkesztő nyaral, a lapot a segédszerkesztő csinálja. Ambíciózus fiatal ember, a ki minden áron meg akarja mutatni, hogy az uborka-szezonban is kitünő lapot tud csinálni. Már déli tíze-két órakor bent van a szerkesztőségben s kétségbeesetten turkálja az összes hazai és vidéki lapokat, mert az újságíróknak mindig lapolvasás közben jönnek az ötletei. Ha támad ötlete, azt följegyezi, azután felbontja a leveleket s azokban böngész.

— Semmi, semmi! sóhajtja, aztán leül, megír egy pár levelet s elmegy.

Délután a fiúk már elernyedten jönnek be. Száz meg száz emberrel találkoztak, a ki most siet ki a városligetbe, Zugligetbe, Svábhegyre, Gödöllőre, hogy fáradt tüdejéből kisöpörje egy kicsit a főváros porát: nekünk meg most kell munkához látnunk.

A segédszerkesztő előhossa az ő jegyzeteit, melyeket délben tett s tárgyalás alá bocsátja. Hogy a vacsi-köruton a kábelek már három hete le vannak rakva, de a kövezet még nem kész. Hogy a 112-ik számú fiakkeres gorombáskodott egy uri hölgygyel. Hogy a körüti házakban megint nincs víz, hogy a nefelejts-utcában van kolera, de titkolják. Jó, megírjuk, de nem lelkesedik senki értük.

Megszólal a telefon-csengetyű.

— Halló, Budapesti Hírlap. Mi tetszik?

— Igaz kérem, hogy Bismarck meghalt?

— Igaz! — feleli legnagyobb flegmával Beöthy, a ki legközelebb ül a telefonhoz.

(Az ismeretlen tudnillik azon urakhoz tartozik, a kik sportszerűleg zaklatják a szerkesztőséget ilyen kérdésekkel.)

A munka lassan, de biztosan folyik. A mint leszáll az est, a redakció kezd élénkülni, az emberek magukhoz térnek. Valami fővárosi bizottságból, vagy pártklubból jön be Kaas Ivor báró s

kérdi a cikktémát. Ugy tesz, mintha nehezebbé esnék az irás, pedig mindennap ír s boldogtalan, ha nem írhat cikket. Minden munkatárshoz van egy kedves szava s ez a kérdése: miről írna ön cikket? Végre elvonul legszélső kis udvari szobájába (melyet a Budapesti Hírlap tíz pompás terme közül ő maga választott ki magának) s lediktálja a cikket irnokának.

Nyolcz óra felé a vacsoráról kezdenek értekezni. Egypáran elmennek czirkuszba, szinkörbe, haza, a többiek felülnek egy-két fiakkerre s kimennek valahová a zöldbe.

Tizenegy órakor újra kezdődik a munka, frissen, jókedvűen. Látogató már nem jön, a kabátot le lehet vetni s a nyitott ablakon üde levegő tódul be. A mi szerkesztőségünknek van egy nagy udvari terme, itt csoportosul az éjjeli munka. Innen vezet a telefon a városba s a segédszerkesztő asztaláról külön telefon fel az emeletre a főszerkesztőhöz s a korrektorokhoz. Emellett van egy külön telefon-szoba, honnan direkt beszélünk Béccsel, Szegeddel, Temesvárral, Győrrel, Araddal. A legcsendesebb éjszakán is jön a Budapesti Hírlap-nak Bécsből 1500—2000 szó telefon-tudósítása s a vidékről 60—70 sajtótávirata. A minnek egy része sokszor bele se fér a lapba.

Simán és gyorsan feldolgozzuk az anyagot. Ritkán lehet valamit szó szerint leadni. Ha nagyon rossz és hosszú: átírjuk; ha gyöngye: megfésüljük; ha jó a magja, de rossz a megírása: kihámozzuk. Mindenre van valami szerkesztőségi műszó. S az újságíró a leghíresebb emberek kezeiréséhez is könyörtelenül hozzányul, hogy a lap által megkívánt formát adjon neki. Egy kötetre terjedő hősköteményből oly ügyes kis nyilatkozatot csinálunk a napi hírek közé, hogy másnap az illető is elbámul rajta, mert előzetesen esküdözött, hogy abból egy betűt se lehet kihagyni.

Két óra felé éjfél után szétoszlanak az emberek, vagy összeülnek a szomszéd kávéházba, ahová az egyedül maradt segédszerkesztő azonnal telefonozhat, ha baj van... Mert az újságíró (mint a halálraítelt a kegyelemben) az utolsó percig bizik abban, hogy mégis történni fog valami.

A segédszerkesztő oda állítja a szolgát a telefonhoz (mert hátha történik valami) s felmegy a kis csigalépcsőn a szedőterembe, a főszerkesztővel védkép rendbeszedni a lap utolsó, még kolumnákba nem törtelt részeit. Három órakor aztán ő is elmegy a kávéházba s megmondja a főszerkesztőnek, hogy melyikbe. (Mert hátha történik valami.)

Négy órakor aztán mégis csak haza mennek mind, azzal a nyugtalan érzéssel: Hátha történt valami, a mi a Budapesti Hírlap-nak nincs meg. (Pedig ez egy év alatt, ha egyszer megtörténik, de azért minden éjjel nyugtalanít bennünket.)

Z a j o s n a p.

A napokban, este hét órakor oda telefonoz hozánk a hivatalos Távirati Iroda, hogy a francia képviselőházat bombával szétrobbantották.

Mintha az a bomba miközttünk robbant volna szét, oly idegesek lettünk. A francia képviselők jobban megőrizték a hidegvérüket.

Az első hírek még nem nyújtottak fogalmat a merénylet nagyságáról. Rögtön telefonoztunk bécsi levelezőnknek, a ki Bécs legelső lapjának a munkatársa. Ő és lapja még semmit se tudtak.

— Talán nem is igaz, — vélekedtek többen.

Tíz perc múlva másik bécsi levelezőnk, a ki egy másik előkelő ottani lapnak a munkatársa, jelentette a merénylet híret. Ujabb öt perc múlva első levelezőnk is telefonozott, hogy igaz és legyünk elkészülve nagy tudósításokra.

Negyedóra alatt háromszor értekezttünk Béccsel. Ha csak a táviró állt volna rendelkezésünkre, két óra telt volna ebbe bele. Ami iszonyu sok. (Nem is emlitem a nyerges-ujfalusi forspontos parasztokat, akik a közlekedést a század elején Bécs és Budapest közt közvetítették.)

— Csülökre magyar! szól a szerkesztő, s tíz percnyi tanácskozás után minden egyéb félretétvén, megindult a munka.

Néhányan a francia miniszterek és a képviselőház elnökének életrajzát szedik össze. Hátha meghaltak?

Néhányan e század bombamerényleteit állítják össze. Mások az anarkizmus történetét kutatják. A vezércikkírók a főszerkesztő szobájába vonulnak tanácskozni, hogy mi legyen a cikkben?

A tárczairók pedig, miután segítettek meghányi-vetni a dolgot, fogják a kalapjukat, s mennek színházba: ma itt rájuk nem lesz szükség. Ma a riport dominál.

A szolgál pedig oda áll a telefonhoz, s fogadja a kérdezősködőket. A mint megszólal a csengetyű, kérdést nem várva, beleszól:

— Halló, Budapesti Hírlap. Igaz! Anarkista merénylet, tettes nincs meg, részletek hiányzanak.

Sorba elvonul 30—40 kíváncsi kávéház, s megszólalnak a város szélei: Ujpest, Óbuda, sőt a keleti állomás is.

A vacsora aznap öt perczig tartott. S utána következik a benyargalás a redakcióba. A gyorsíró már működik a bécsi telefontól. A párisi távirat egy óra alatt Bécsben van, Bécsből pedig öt percz múlva már leküldik Budapestre. A Budapesti Hírlap csak a párisi merényletről az éjjel körülbelül nyolcezer szót kapott a telefonon át, este 9 órától éjjel után két óráig. S ezt a tudósítást a gyorsírónk három embernek diktálta.

Fél négykor pedig megindult a két hatalmas magyar gyártmányú rotációs gép, s reggeli hat órára kinyomatott a Budapesti Hírlapból negyven ezer példányt.

Mikor készen van a lap, a kifáradt legénység persze kávéházba megy, de visszatér a nyomdába, megnézni a kész lapot.

S ilyenkor nyugodtan térünk aludni. Mert ha történt is valami, a mi nincs a lapban, történt egy nagy valami, amiről kitünő tudósításunk van.

H I R E K.

Kun István.

A kérelhetetlen végzet városunknak ismét egy oszlopos férfiát, kiváló hű és munkás tagját szőlította el körünkéből. A betlehemi csillag nem az öröm és a remény hajnalát hirdette a köz- és társadalmi életünkben vezérszerepet játszó Kun-családnak, hanem a gyász és bánat fellegének eljövételét jelezte nekik, mely sötét szárnyaival borúlmost a munkában kifáradt agg férfiú kihült tetemére. A kiterjedt család ősz patriarchája: Kun István halt meg e hó 21-én, a kit — miként repkény a fát — úgy ölelt át a gyermekek és unokák karja, a tiszta, nemes szívek igaz szeretete. De hát hiába ölelték, hiába szeretgették őt, hiába marasztgatták, hogy: „Ne még! Ne még!”... ő elment hű neje után, a kit alig egy hete fődött be a sirbolt. Majd egy felszázadig éltek együtt itt, most rovid egy heti elválás után egyesültek ott — az örök hazában!... Kun István elhunyt fölötte a veszteség fájdalmát azonban nem csak a család érzi, meghatóan nyilatkozik ez városunk társadalmi osztályának minden rétegében, mindazoknak a szívében, a kik a közélet és a munkáját ismerték, tisztelték, és szerették. Középüleink homlokzatán gyászlobogót lengtet a hűvös téli szél. Kun Istvánnak, a közügy igaz, lelkes harcosának elhunytát jelzik azok. Hiszen a megboldogult férfiú hosszú 79 évét a közügy szolgálatában töltötte el. Ha egy rövid visszapillantást vetünk városunk multjára, Kun Istvánnak érdemei fényes betűkkel ragyognak az események történetének lapjain. Látjuk őt életének delén mint Miskolc város polgármesterét, később a ref. egyház főgondnokát, a ref. lyceum iskolakormányzóját, a ki mint igazi, lelkes kormányzó, hosszú időn át vezetett szeretett városának és szíve vérével táplált egyházának, iskolájának hajóját az előhaladás és boldogulás kikötőjébe. Munkában megedzett erejét a tiszteletbeli állások vették legfőképpen igénybe. Nagyon hosszú ideig volt a városi építészeti bizottság elnöke, húsz évnél tovább működött mint a kórházi felügyelő bizottság elnöke. Élte végnapjait munkálta a miskolci Takarékpénztár és a Gőzmalom érdekei, mind a két részvénytársaságnál a felügyelő bizottság elnöke volt. Szívén viselte a ref. felsőbb leánynevelőintézet ügyeit is, melynek felügyelő bizottságában — mint annak tagja — tevékeny részt vett. A közügy oltárán kifejtett sokoldalú működése közben, mindig szerénység és szívnemesség jellemezte őt. Most már elvesztettük. Megszűnt dobogni az a szív, mely csak nemesen érzett, megszűnt működni az a szellem és lélek, mely csak a jó és nemes után vágyott. Temetése ma délután lesz. Elhunytáról a kesergő család a következő gyászjelentést adta ki:

Kun Kálmán és neje Soltész Nagy Ida, Józsi, Gyula, Etelka gyermekeikkel, öz. Molnár Zsigmondné Kun Julianna s magok és számos rokon nevében melyen megrendült szívvel jelentik a felejtethetlen szerető jó apa, após, nagypapa és testvérenek Kun Istvánnak élete 79-ik évében, f. decz. hó 21-én este 9 órakor, rövid szenvedés után, végelgyengülésben történt csendes elhunytát. A boldogult hült tetemei az ev. ref. egyház szertartása szerint f. decz. hó 23-án, szombaton d. u. két és fél órakor fognak a tetemvári sirkertben a családi sirboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. Szíven érte korán elvesztése nyolcz nap előtt eliratott, eltemetett felejtethetlen élettársának. A rövid időre megszaktadt földi életet immár folytathatja boldogan hű házastársával a túlvilágon. Vágya beteljesült. Miskolcz, 1893. decz. 21. Áldás, béke egyesült drága hamvaikra!

— **A karácsony ünnepnapok alkalmából boldog és megelégedett ünneplést kívánunk lapunk olvasóinak és barátainak.**

— **Ünnepi isteni-tiszteletek.** A karácsonyi ünnepnapok alatt az ev. ref. egyház templomaiban a lelkészek a következő sorrendben fogják az isteni tiszteletet végezni: Az avasi templomban mind a két napon Nagy Ignác lelkész és Kovács Károly segédlelkész; az új templomban: Tóth Dániel lelkész és Tóth Béla segédlelkész. A deszka-templomban Kun Bertalan püspök dr. Tüdős István segédlelkész és Csik Dániel püspöki titkár. Az ur vacsoráját mind a két napon délelőtt mind a három templomban ki fogják szolgáltatni.

— **Kossuth Lajos** egészsége felől, dacára annak, hogy a fővárosi sajtó kedvező hírt hozott, még mindig szomorú hírek jöttek forgalomba. Helfly Ignác országgyűlési képviselő tegnapi délután Kossuthtól levelet kapott, melyben tudatja, hogy az öregséggel járó betegségén kívül semmi baja sincs, csak...

— **Kossuth könyvtárát,** a mit a nemzeti múzeum részére már megvettek, a debreczeniek is megakarták vásárolni. Az volt a tervük, hogy a könyvtárért 20 ezer forintot adnak. Ebből az összegből a városra 10 ezer forint, a kollegiumra és ref. egyházra pedig 5—5 ezer forint esett volna. A dolgot már megbeszéltek, tisztázták és nem volt semmi akadály sem, mikor egyszerre csak annak érkezett a híre, hogy a könyvtárt már megvették mások és a nemzeti múzeumnak adományozták. Ily körülmények között a debreczeniek persze lemondtak a vásárlásról, valamint arról a reményről is, hogy a Kossuth könyvtárát később az ő egyetemük kapja meg. Érdekesnek tartjuk fölemlíteni, hogy Kossuth egy Herman Ottóhoz intézett levelében úgy nyilatkozott, hogy az volna az óhajta, vajha Debreczen venné meg könyvtárát a leendő egyetem számára.

— **Soltész Nagy Kálmán** kir. tanácsos, polgármester Budapestről hazatérve, utközben erősen meghűlt s így még orvosai véleménye szerint, szobáját 2 hétig alig lesz képes elhagyni. Derék polgármesterünk azonban, betegsége dacára, folyton munkálkodik.

— **Kiss László bucsúja.** Kiss László diósgyőri plébánostól tegnapi délután vettek bucsut kedves tanítványai. Csütörtökön délelőtt az összes gimnáziumok r. kath. növendékei a ref. gimnázium nagytermébe gyűltek össze, hol Kiss Lászlót beléptek zajos ovációkban részesítették. Ezután Breidsvér Zoltán VIII o. tanuló érzékeny bucsubeszédet mondott, mire Kiss László a meghatottság hangján válaszolt. — Délután az érseki leánynevelő intézet nagytermében szép ünnepélyt rendeztek növendékei tiszteletére, melyen városunk előkelő uri családjai is számosan képviselve voltak. Az ünnepély Prónsz Irma és Gulyás Mariska zongorajátékával kezdődött, előadván Rieger „Búcsú“-ját. Ezután Fay Margitka, Hampl Ernetke, Frey Miczike és Ambrózy Ilonka egy szindarabot játszottak, melynek lényegét képezte, midőn a növendékek bucsúnak iskolazáráskor egyenástól és tanáraiktól. Az előadás pompásan sikerült, s a kis bábok herczigül oldották meg könnyed feladatukat. Az előadás végével a növendékek ajándékát: egy imazsamolyt nyújtották át, mondván: valahányszor e zsámolyon térdepel főtisztelendő ur, gondoljon szerető volt növendékeire is. A növendékek énekkara Kiss László kedvelt népdalát „a mi házuk felett“ énekeltek el, majd Bodó Margitka zongorázott több könnyebb menetű salon zeneművet, s ezután Nickel Lórika szívéhez szóló szavakban vett bucsut szeretett hitoktatójuktól, ki könnyes szemekkel, érzékeny szavakban köszönte meg a szeretet és szép nyilvánulását s emlékül tanítványai mindegyikének szép képpel kedveskedett. Az énekkar „Isten veled“ cz. énekével az ünnepély véget ért.

— **Halálozás.** Bede László, városunk köztisztviselő és közszeretben álló kereskedője hunyt el f. hó 21-én éjjel. Halála váratlanul jött, mert még 20-án este viruló egészségben, jó kedvben vacsorázott

szerető család körében; éjjeli 2 órakor szívzselhűdésben, rövid idő alatt kisenvedett. Temetése ma délután lesz.

— **Gyászír.** Mély megilletődéssel vesszük, hogy öz. Szepessy Péterné szül. Sisáry Jolán urnó hunyt el a napokban Fekete-Gyűrösön, Biharmegyében. Elhunytban dr. Szepessy Zsigmond főszolgabíró és testvérei édes anyjukat veszítették el. Béke poraira!

— **Gyászír.** A részvét fájdó érzetével vettük a következő gyászjelentést: Mock Imre és neje Szabó Mária mint szülők; Agatha és Gyula mint testvérek az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel jelentik felejtethetlen fiuk, illetve testvér és rokonnak ifj. Mock Imre gazdásznak, élte 22-ik évében, hosszas és fájdalmas szenvedés után, 1893. decz. 20-án történt gyászos elhunytát. Az elhunyt teteme decz. hó 23-án délelőtt 10 órakor fog a róm. kath. szertartás szerint a sajtó-ládi temetőben örök nyugalomra tetetni. Az engesztelő szentmise-áldozat 27-én délelőtt 9 órakor a sajtó-ládi róm. kath. templomban fog az Egek Urának bemutatni. Sajó-Lád, 1893. decz. 21. Áldás és béke lengjen a korán elhunyt kedves gyermek porai felett!

— **Soltész Nagy Albert** a Kun István és neje koporsójára szánt koszorú megváltása fejében a ref. női fillér-egylet részére 20 frtot adományozott. Követésre-méltó szép példa ez. A szebbnél szebb koszorukat elnyeli a sir, megemészti a föld; de a jótékony adomány él a szegények és árvák halás szívében!

— **A geszti ev. ref. egyház** lelkészi állására a pályázatot már kitűzte Kun Bertalan ref. püspök. A pályázati kérvényeket január 15-ig kell Bornemisza József espereshez Mező-Keresztesre elküldeni. Ugy halljuk, hogy a geszti egyház hívei Csik Dániel püspöki titkár, lapunk kitünő munkatársa mellett csoportosúlnak. Ha őt megnyerhetnék, ő benne egy magas tudományos műveltséggel bíró, szelidlelkű papot birna a geszti egyház.

— **Jegyzőválasztás.** A miskolci izr. hitközségben a megüresedett jegyzői állásra a választás 1894. évi január 1-én fog megtörténni. A kandidáló bizottság a napokban ül össze s mint halljuk, ezen jegyzői állásra Goldberger Simon népiskolai igazgatót fogják ajánlani.

— **Kinevezés.** Ninger Mária okl. tanítónőt, városunk szülöttét, a vallás és közoktatásügyi miniszter a daruvári állami kisdudóvó intézethez nevelőnévé kinevezte.

— **Karácsony estéje.** Sokan zavarban vannak s nem tudják mikor lesz a karácsony estéje. Nos tehát, a karácsony bójtje ma szombaton lesz, minthogy az egyház vasárnap, a mely az idén a karácsony első napját megelőzi, bójtöt nem tartat. A karácsony estéje azonban vasárnap lesz, akkor fog tartatni az éjjeli mise is.

— **A zeneegylet** január 3-án tartandó hangversenyére a közreműködők erősen készülnek. Hát ez nem is csoda. A közönség megvárja, hogy az egyet első bemutató hangversenye magas művészi élvezetet nyújtson. A hangverseny műsora a következő: 1-ső szakasz. 1. Liszt 2-ik Rhapsodiája. Zongorán előadja: Pották Lajos ur. 2. Fantaisie on Scene de Ballet Ch. de Beriot op. 100. Előadja hegedűn: Buterman Sándor ur. Zongorán kíséri Buterman Lajos ur. 3. Magyar férfinyegyes. a) „Hallgasson el a fülemile“ Ábrányi Kornéltól. b) Népdalok Palotás Jánostól, Előadják: Rutkay Menyhért, Szölgyémy Ferencz, Tóth Ferencz és Beregszászy Károly urak. II. 4. Magyar népdalok. Eneklő: Fodor Mariska urhölgy. Zongorán kíséri: Bodó Károly ur. 5. Álomdal. Volkmár Róbertől. Előadják: Violán Gyuber Lajos, gondonkán Szombathy János urak. Zongorán kíséri: Kahle Wilt Janka urnő. 6. „Figaró lakodalma“ dalműből részlet. Mozarttól, Előadják: Fuvolán: Dollinger Lajos. Hegedűn: Klima Ferencz. Gondonkán: Szombathy János urak. Zongorán: Kahle Wilt Janka urnő, Harmoniumon: Weber István ur.

— **Tiszti estélyek.** A miskolci helyőrség tiszti-kara e hó 31-én tombolával összekötött Sylveszter-estélyt tart. A többi kedélyes esték január hó 27-én és márczius 3-án fognak megtartatni.

— **Jóka jubileum.** Az izr. népiskola tanító testülete elhatározta, hogy január hó 6-án Jóka Mórt, a nemzet nagy íróját feliratilag üdvözli, melyet Goldberger Simon népiskolai igazgató-tanító fog megszerkeszteni s egyszersmind a napon az intézet nagytermében ünnepély fog tartatni a következő műsorról: 1. Alkalmi beszéd, tartja Goldberger Simon népiskolai igazgató. 2. Szavalatok. 3. Hymnus.

— **Sport.** Vasárnap a Bükk-hegységben br. Vay Elemér és Xifkovich Emil sikerült hajtóvadászatot rendeztek. Mint vendégek ott voltak: br. Vay Béla főispán, Darvas András ny. ezredes, gr. Valdeck Frigyes és br. Tinty Tasziló Ausztriából.

— **Pótérettségi vizsga.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a nagy-rőzei kereskedelmi iskolánál pótérettségi vizsgálat megtartását engedélyezte, melyre eddig is 4 növendék jelentkezett. — A pótérettségi vizsgálatokon dr. Szentpály István kereskedelmi és iparkamarai titkár és Groo Vilmos kir. tanácsos, kir. taafelügyelő, mint miniszteri kiküldött biztosok jelentek meg.

— **Kossuth-hymusz** Breznay Géza szintársulatunk jeles tagja, ügyes zeneszerző — mint jeleztük — dalregyletek és zongorázók számára Kossuth-hymust írt. Mint értesülünk e zenekari vezérkönyv kitűnő hang-zerelésben megjelent, mely kizárólagosan csakis szerzőnél kapható.

— **Pótérettségi vizsga.** A miskolci ref főgymnáziumban a pótérettségi vizsgálatok tegnapelőtt mentek végbe dr. Schilling egyetemi tanár, miniszteri biztos jelenlétében. Vizsgálatra jelentkezett 4 miskolci és 2 rimaszombati tanuló. A pótvizsgálatot mindannyian sikerülten tették le.

— **A kereskedők és kereskedő ifjak** együletében Sylvészter estélyén hangversennyel egybekötött tombola estély fog tartatni. Közreműködnek: Klíma Mihály zenetanító, Ixel Béla, Mátray Kálmán, Friedman Viktor, Friedmann Imre és Brody Félix.

— **Csókané Almássy Julia** szintársulatunk igazgatónöje, mint eajnálattal jelenthetjük, súlyosan beteg, de az orvosok állítása szerint komoly aggodalmakra állapotja nem ad okot, de még huzamosabb ideig kénytelen lesz ágyát őriznie. Kívánjuk, hogy betegségétől mihamarabb felépüljön.

— **Győre Alajos,** szintársulatunk e kiváló tagjának jutalomjátéka jövő év 3-án leend, mely alkalommal színe kerül „A párisi vak ény” hírnevszínmű, mely évekkal ezelőtt oly nagy sikert aratott az ország összes színpadjain.

— **Elvázolás.** Vinkler Mór sapkacsináló iparost hétéven a 4-ik számú bérkocsi elvázolta. A 60 éves öreg embert, ki súlyos, de nem életveszélyes sérüléseket szenvedett, lakásán ápolják.

— **Hirdetmény.** Tekintettel arra, hogy a karácsonyi este és ó-év utolsó napja ez idén vasárnapra esik, hogy az e napokon szokásos bevásárlások eszközölhetők legyenek, a m. kir. kereskedelmi miniszterium f. évi 85356. sz. körrendeletével megengedte, miszerint 14837/92 sz. a. rendeletének II. A. 2., 3., 4. és 5. pontjai alatt említett ipari és kereskedési telepen az ipari munka, illetőleg adás-vevés egész napon át végezhető. Mivel a közönség alkalmaszkodás végett értesítettik. Miskolc, 1893. decz 21. Lukács Béla, rendőrfőkapitány.

— **Traffik-hír.** A „kalifa” nevű cigaretták árát a jövő év elsejétől másfél krajczárra szállítják le, csak addig lesz kapható, a míg a készlet tart, mert a gyártását beszüntették. A hét krajczáros britanika-szivar pedig más formát kap. A töltése a régi marad, de a borító lapja jobb lesz. A két végén teljesen hegyben végződik, míg a közepe feltűnően vastagabb válik. Ez az új formájú britanika a jövő esztendő elején kerül forgalomba.

— **Magdrágult a vasút.** Az államvasutak részéről legújabbán közzétett hirdetés azt, a kevésbbé örvendetes hírt közli, hogy már legközelebb magdrágul a vasut. A zónarandszer úgy látszik még sem ütött be kellőképen, hogy spórolásokat kell tenni. Így a személyközlekedést egyelőre a XIV. zónában és a szomszédos forgalomban drágítják meg. A XIV. zónában az által lesz drágább a vi e'dij, hogy az ily utazást nem szabad ezután megszakítani. Vagyis a ki XIV. zónára szóló jeggyel utazik s közben valamely állomáson kiszáll, ha utját tovább akarja folytatni, köteles új jegyet váltani. Hasonlóképen új jegyet kötelesek váltani azok, a kiknek utjuk egy napnál tovább tart, a mi különösen a személy és vegyes vonaton utazókkal történik meg. E változtatás — úgy látszik — kezd. ményezője a vasuti díjak általános f. lemelésének. Ugyanis a zónatarifának előnye, mely eddig is inkább csak az ily nagyobb távolságban és a szomszédos forgalomban volt jelentékeny, részben elesik. Másrészt pedig a szomszédos forgalom-jegyet is eltörlik, úgy, hogy a szomszédos forgalomban bármily közeli megállóhelyről legyen szó, első távolsági forgalmi jegyet kell váltani. Hasonlóképen a podgyászviteldij is f. lemeltetik.

— **Tizenöt év eredménye.** Ritka fényes eredmény az, melyet a most 16 ik évfolyamába lépő Pesti Hírlap felmutathat. Elterjedtség dolgában első helyen áll hazánkban elvitázhatatlanul. De első helyen áll tartalma gazdagságánál fogva is. S a haladás ezen a téren igazán bámulatos. Mindennap huzaldalnyi, vasárnap és ünnepnapokon rendszeresen 32-40 oldalnyi terjedelemben jelenik meg. Azelőtt csak karácsonyi és husvétii rendkívüli számok jelentek meg ily terjedelemben s ma már minden vasárnap szám egy kötet! Ehez járul még külön karácsonyi ajándékul az előfizetőknek, minden évben egy nagy díszes naplár, a legjobb írók válogatott közleményeivel és temérdek képpel. S ezért még csak szállítási díjat sem kell fizetni! A közkelettség, melyben a Pesti Hírlap részesül s melyet a mondottak után egyáltalán nem lehet csodálni, oda juttatta e lapot, hogy a jövő tavasszal már saját házába költözik s a Pesti Hírlap palotája igazi látványossága lesz a magyar fővárosnak. Földszint párisi lapok mintájára olvasócsarnok lesz berendezve a nagy közönség számára, hol a napközben érkező fontosabb sürgönyök, valamint az óránkint változó tőzsdei árfolyamok kifüggesztve olvashatók lesznek; este pedig a Szabad sajtó fog a palota kupolájáról a vacsi- és Lipó-körút egy részére villamos fényt deríteni. További vívmánya a Pesti Hírlapnak, hogy Jókai Mór és Mikszáth Kálmán rendezőbizottságai közé tartoznak, a legjobb tárczairók és ügyes hírlapírók egész gárdájával. Politikai szempontból pedig ma kétségtelenül a legliberálisabb lap, melynek jelentékeny része van az ugynevezett egyházpolitikai reformjavaslatok kivívásában. Melegen ajánlhatjuk azért a magunk részéről is a magyar újságolvasó közönség figyelmébe és pártolá-ába. Előfizethető minden naptól kezdve, egy hónapra is 1 fnt 20 krajával, míg negyedévre a lap ára 3 fnt 50 kr. Kívánatra öt napig mutatványszámokat is küld a kiadóhivatal (Budapest, Nádor-utca 7. szám.)

— **x Szőlőtőkén termett kitűnő asztali bor literenként 40 kr. Kapható Hochman Miksanál a forgóhidnál.**

Uram, én tartalékos hadnagy vagyok.

— Életkép. —

Pelyhes állu, piros arczu, magas termetű, alig husz évesnek látszó, fess bankhivatalnokkál volt szerencsém találkozni s megismerkedni. A pompás színben levő s perfekt, gavalléros modoru gyerekről hallottam volt, hogy tartalékos hadnagy! Ilyen fiatal és már tartalékos hadnagy, kiált fel az ember önkéntelenül. Bankhivatalnok és tartalékos hadnagy! Ki venné rossz néven az ilyen fenegyerektől, főképp ha rajta kitűnően fest a tisztu ruha. hogy kiöltözködik a mikor csak teheti. A mi azonban csak a nap kisebb részében történhet meg, mert a bankban nem lehet csörömpölő karddal járni, kelni.

Mikor megismerkedtem vele, az én igazi sajnálatomra, valamint az ő igazi sajnálatára, csak civil ruhát viselt. Első tekintetre polgári hivatásának egészen megfelelő ifju bankhivatalnoki külsővel bírt. Lehetetlen tagadnia, hogy kuponokat szokott csoportokba osztani, lajstromba jegyezni, raktározni, nyilvántartani és elzárni. A jó Balambér Ákost azonban ez a multság — úgy láttam — keserítette. különösen bántotta, hogy én civilben ismerem meg. Nem is tudom, hogy ő tartalékos hadnagy. Hogy adja most már — valamely alkalmas uton módon — tudomra, hogy ő nem amolyan közönséges bankhivatalnok, hanem katona. még pedig hadnagy a tartalékban, s még hozzá tüzér. — Tüzér, ki bizony rohammal szokott hódítani és ha kell, ötvenfontosokkal támadni!

Kezdetben a zsebeiben kotorászott s erszényében kereste a névjegyet, mely — normális körülmények között — bizonyára így nézett volna ki:

Balambér Ákos
t. hadnagy.

De nem találta meg a névjegyet s azon f. adozott, hogy a beszélgetést ügyesen a hadsereg kérdése felé terelje. Kezdetben a nőkről beszélünk. (Hát lehet-e két fiatal urnak egyébről beszélni? A nőkről pedig csak egyetlen piczi ugrás a hadseregig; így mondják ezt kivált azok a nők, a kik ezt az ugrást már megtették. . . Ezt az ugrást próbálta megtenni az én derék tartalékos hadnagyom. Megszólt:

— Érdekes, hogy mennyire más szemmel nézi a nőket a katona-ember. . .

Már ki akarta mondani hogy: „A katonatiszt, a tartalékos tiszt, mint például — én la. De nem mondhatta ki, mert a velem született jóakarattal, fogva meg akartam kimélni a blamázstól és minden igyekezetemmel azon voltam, hogy a hadsereg kérdése a napirendről levétessek.

— Igen, a nők — szóltam — bizonyára ismeri Tarjay Elvirát? Igaz-e, hogy jegyben járt.

— Beszélük. . .

A boldogtalan tartalékos hadnagy újabb módját kereste annak, hogy tulajdonképeni jelentőségének tudatára hozzon. Nehány perczig tétovázni látszott, de csakhamar megszólt, egy rezervista léte — rezervált gondollattól megragadva.

— Hallotta, hogy Elvira fivére párbajt vívott?

— Nem én. . .

— Jellemző egy párbaj volt ez! Mondhatom, hogy már ettől egészen különböző felfogás uralkodik a lovagiasságról a hadsereg körében. A hadsereg tisztikara. . .

Ismét ajkán látszott lebegni a szó: „A hadsereg tisztikara, melynek én is egyik szerény tagja vagyok”, — de közbeszóltam:

— Ne vegye rossz néven egy kérdésemet. Hány éves ön?

Piros arca még pirosabb lett s akadályozva felelt:

— Huszónhárom éves vagyok. . .

— Mult? vagy lesz?

— Multam, — s így nem lehet csodálkozni, ha keresztül mentem egy-két iskolán s különösen egy év nevezetes életemben, a melyet mint. . .

Meghatotta szívemet ez ifju, de a gonosz lélek azt sugta, hogy mulassak még egy kicsit.

— Bocsanat, hogy közbeszólok. Itt született ön Budapesten?

— Óh, dehog, miskolci vagyok.

— Szép város, ugy-e bár?

— Gyönyörű város; ösmerem minden zegézugát és ismerem benne mindenkit, egy a polgárság, mint a hadsereg körében, — de különösen a hadsereg tisztjeit ismerem, mert. . .

Igy folyt a beszélgetésünk egy darab ideig. A szerencsétlen rezerv-hadnagy kétségbe kezdett esni, mindegyre türethetlenebbé vált előtte, hogy lelke becézett gondolatát tudomásomra nem hozhatta. Már szinte fojtogatta ez a gondolat. Szabadulni kellett tőle. Szinte látszott arczán a fuldoklás. Ugy rémlett előttem, mintha levegő után kapkodnék. Már könyörölni akartam rajta, midőn a kedves fiu arczán egyszerre elszánt gondolat külső nyomai jelentek meg. Megállott kellő pose-ba helyezkedett, megpördölte bajusza helyét s mint a villám minden apropos nélkül hirtelen kipattantotta:

Uram, én — tartalékos hadnagy vagyok.

Palágyi Lajos.

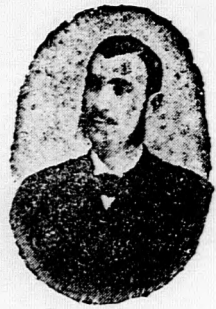
SZÍNHÁZ.

Kedden, decz. 19-én Offenbach „Orpheus a pokolban” cz. kedves zenéjű vig operetteje adott kis számú közönség előtt. Mindjárt a nyitánya elárulja, hogy kedves zenéjű darab s a színházi kar-nagy h. gedűszóló sok tapsot aratott. A darab különben afféle mythológiai caricatura, melyben korántsem a lényeg, a tartalom domborodik ki, hanem igen a külső látványosság játssa a főszerepet. Az előadásról is kevés a mondani való. Örley Flóra (Euridyke) és Karacs (Orpheus) énekrészeit kitűnően adtak s zajos tapsokat arattak. Breznay (Jupiter). Bethleny (Pluto), Mátray (előbbi szolgálója) sok ügyességgel játszottak. A többiek ellen sem lehet panaszunk — és mégis az előadás egészét tekintve — nem lehattunk azzal teljesen megelégedve. Ennek okát pedig magunk részéről az üres, értéktelen darabban keressük, melyben a szép zenén kívül semmi sincsen, a mi különösen figyelemreméltó volna.

Szerdán, f. hó 20-án Erckmann és Chatrián z. inműv. „A lengyel zsidó” került színre, mint Mátray Kálmán jeles kómiku-unk jutalomjátéka. A kik a darabot nem ismerték, bizonyosan azon véleményben voltak, hogy Mátrai mára tartogatta kómikai alakításainak legkiválóbbikat, nem is sejtve azt, hogy a kómikus elhagyva otthonát, melyben olyan jól találja magát, idegen térre lépjen s a drámai alakítás terén próbáljon szerencsét. Nos hát, a kik így gondolkoztak, csalódtak, mert az emberek szeretik az ellentéteket s Mátrai is, mint a fővárosban Ujházi jobbnak látta magára nézve azt, ha drámai hősként mutatkozik be s a mulattató comicum helyett a nehéz, lelkező tragikummal birkozik meg. Hát valljuk be őszintén, derekasan megbirkózott, hogy szinte bele is izzadt. Elismerjük, hogy ropant nehéz szerepre vállalkozott s alakításai e téren is sok studiumról tanuskodnak. De csak ennyit és nem tovább! Meglátszott játékán, hogy nem hitvátsból, de ambícióból, nem teljes közvetlenséggel, hanem betanult gépiességgel mozgott a színpadon. Hiába, az ő eleme a komikum s nem lehet tőle rossz néven venni, ha a dráma terén olykor-olykor dilettánszkodik. A jóakarát — ha nem pótolja is mindig a tehetségét — mindenesetre dicséretreméltó. Különbözik ő bizonyosan maga is belátta, hogy mégis csak jobb neki otthon! Hiszen az a szép számú közönség is, mely az előadásra összegyűlt, a komikust tinte tömeges jelenlétével s bizonyosan a tapsok is többször felhangzottak volna, ha a jutalmazott valóban egy forsz darabját játssa. De hát így akarta ezt Mátray s az ő külbömben is halás közönsége, mely máskor oly jóízű n mulat komikus jelenetein, most a drámai hő. kísérletezését, melybe oly sok mesterkéltég vegyült, kinos vergődését, — mely oly hoszan, szinte unalomig tartott — azzal az őszinte véleménynyel nézte végig s hagyta el a nézőteret, hogy ne igyekezzék Mátray dilettáns lenni akkor, midőn mester is lehet. A többi szereplőkkel rövidben végezhetünk. Ki-ki a rábizottakat elvégezte, különösebb figyelemreméltót róluk föl nem jegyezhetünk.

Csütörtökön két darab egy-egy felvonásos operette került színre. Az egyik a „Pajkos diákok” volt, melynek zenéjét Soupe F. írta s egypár száma elég tetszetős is. Pogány J. és Karacs csinosan énekeltek kettőstüket, még Litzenmayer Sz. s Mátray kacagásra indítólag adtak az angol lord s inasának öltözött burschot s csizmatisztitót. Breznay Geier Jeremiás pompás alak volt, melynél élet-hűb uzsorást alig találhatni.

A másik darab a „Szoknyás hősök” ugyan-csak egy felvonásos operette volt, melynek zenéjét magyar szerző: Borsai Samu, nagy-nyedi ref. zenetanár készíté s egy-egy tétele. különösen egy ketős igen-igen kedves dallamu. Maga a darab szövege is elég mulattató. Fogságban levő uri egyéneket katonaknak öltözött leányok mennek meglátogatni. De a p. ranc-nok, ki ebbe beleegyezett, szintén elmegy a várba s a foglyokat elviszi, a leányok pedig ott maradnak, kik kétségbeesnek, mert állítólag

Széchenyi-utca 109. sz.,

BERLNER I. Miskolcz,

a Takarékegylet házában.

12-3)

Kitünő, jó és hallatlan olcsó

finom vihszos vagy bagaria bőrczipő urak részére erős talppal párja	2.75-től 5.50-ig
egész könnyű Gems, Patent, borjubőr vagy lakkos, uraknak, esetleg báli vagy salon	4.50 „ 6.50 „
Posztó, bőrrrel, ezugos 3.50-től 5.50-ig, valódi oroszlakkal 4.50-től 6.50-ig. Posztó hosszúszerű eszímák, bőrrrel és lakkal	5.50 „ 12.— „
Női ezugosezzipők zerge, patent vagy borjubőrből 10 izlésteljes formában erős talppal, hosszú szárral	2.75 „ 4.50 „
Női ezugos czipők finom Gems Glace, szép Lasins szalonlakkal, vagy oroszlakkal, avagy egész bőrből	3.50 „ 5.50 „
Női Posztó, bőrrrel 3 frtól 4.50-ig, finom posztó és valódi oroszlakkal	3.50 „ 5.50 „
Gyermekek ezímák lakkal vagy lakk nélkül, ráncszal vagy anókiül, 3 évtől 13 éves gyermekek részére	2.— „ 4.50 „
Finom Grázi kalapok 25 különböző formában a legújabb divat szerint	1.25 „ 4.25 „
Nyúlszörű kemény és puha valódi angolkalapok	3.— „ 6.50 „
Téli plus- és borsapkák 25 válogatott izlésteljes formában feltűnő olcsón, nem különbömben ingek, nyakkendők, bőrdöngők, gallérok, kézelők óriási választékban legolcsóbb árban kapható. — 1 Finom czilinder 4 frt.	

Széchenyi-utca 109. **BERLINER I, Miskolcz,** a Takarékegylet házában.

Egy ügyes fiatalember irodaszolgának

● kerestetik. ●
Az illető pénzbeszédessel is megbízatik.
Kauczió képes egyének előnyben részesülnek.
Bővebb felvilágosítást ad e lap kiadóhivatala.

Hirdetmény.

Van szerencsém a n. é. közönségnek b. tudomására adni, hogy helyben, Felső-Szirma-utca 31. szám alatt a Kentner-féle újonnan épített házában, a mai kor kívánalmainak minden tekintetben megfelelő helyiséget béreltem ki, melyben a

táncztanítási tanfolyamot

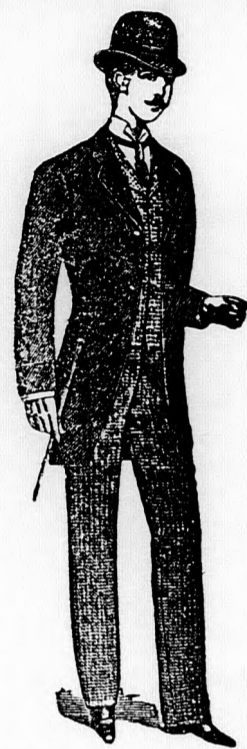
f. hó 16-án, szombaton megnyitottam. Ezen helyiséget egyszersmind úgy estélyek, mint lakodalmak vagy egyéb nyilvános mulatságok tartására a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom. Szíves pártfogásokat kérve maradtam kiváló tisztelettel
Kerékgyártó Károly
táncztanító.

A „MAGYAR UJSÁG”

regénycsarnokának már 18 kötete jelent meg és egyedül e lap kiadóhivatalában kapható:

- A tenger szülöttje. Angol regény.
- Az éhség. Norvég regény.
- Lelkem kicsikéim. Vig angol regény.
- Elbeszélések. (Szanta Barbara. A mumia. Az ósmama. A mit a napsugár szőtt.)
- Malory kapitány büne. Francia regény.
- Az arany. Francia regény 3 kötetben
- Menyasszony vadászat. Francia regény.
- Az indiai nagybácsi. Angol regény.
- Küzdelmes élet. Orosz regény.
- Innen-Onnan. Elbeszélések. (Receidva. Tétovázó. Rezeda kisasszony. Tisztelettel alulírott. Mister Silver dollar.)
- A dékán örököse. Angol regény.
- A nagy ember. Amerikai elbeszélés

- Katalin.** Orosz regény.
- Kétféle szerelem. Irta: VIOLA MIKSA.
- HANNA SZIVE. Angol regény.
- A halott szeretője. Orosz regény.
- Polgári házasság. Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Bogdanovics György.
- Egy ifju küzdelmei. Regény.
- Coeur IX.** Angol regény.
- I s z a p.** regény. Irta: Szinyéri György. Valamennyi regény érdekfeszítő s a legelőkelőbb hazai és idegen íróktól ered.
- Egy-egy kötet ára Budapest, Granátos-utca **40 krajczár.**
- Vidékre bérmentesen küldve **45 krajczár.**

Van szerencsém a nagyérdemű úri közönségnek szíves figyelmébe ajánlani a legújban megérkezett dús választékban **őszi és téli idényre való elsőrendű külföldi és hazai gyártmányú, finom**

szöveteimet

Ugy mint eddig, sőt még **jobban** azon leszek, hogy nagyra-becsült vevőimet teljesen kielégítek.

Elegáns kivétel, jó munka (saját műhelyemből)

s sz. lid ár mellett.

Szíves pártfogásért esedezem

KÁLMAN MÓR

férfi szabó Miskolczon,

8-10

Debreczeni Dániel úr házában, Molnár Sándor úr vaskereskedésével szemben.

Jó bor jó egészség!

A közelgő sertésölési idényre ajánlok a t. cz. közönségnek **kitünő, jó, tisztán kezelt, miskolczi termelőktől vásárolt**

ó- és újborokat

és pedig:

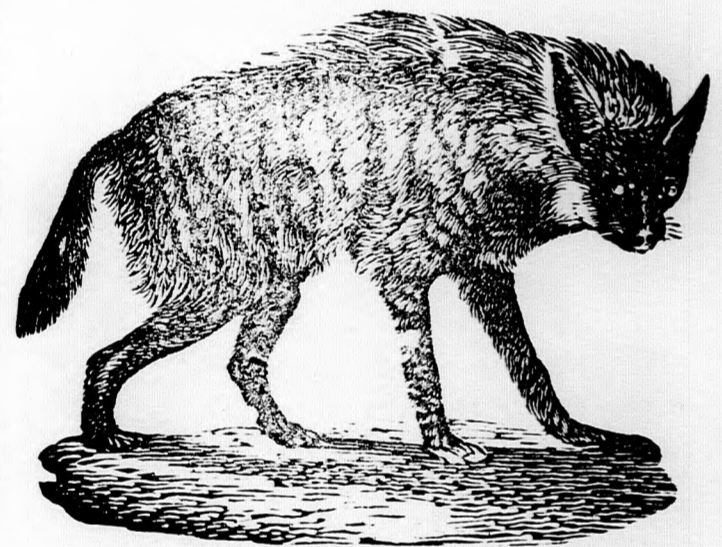
- 1 ltr 93-iki 36 kr.
- 1 „ 92-iki 40-44 „
- 1 „ 90-iki 50 „

4 liter megrendelésnél házhoz is küldve, mulatságokra, estélyekre 10 literen felüli vételnél árengedmény.

Tisztelettel

DESZBERG FÁBIÁN

Alsó-Szirma-utca 83., Roszik-féle ház.

Nagy állatsereglet megérkezett!

Nagy állatsereglet megérkezett!

KLUDSKY FERENCZ több mint 80 állatból álló Grand állatseregletét

A BUZATÉREN e hó 16-án megnyitotta.

Ritka szép példányú **oroszlánok, tigrisek, fekete párducok, zebra, jegesmedve, láma, krokodilok** és 30 fajta **majmaival** előadásait és etetését naponta d. u. 4 órakor és este 7 órakor produkálja.

Belépti díj 40 és 20 kr.

Még csak keddig látható.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Miskolczon, a gőmőri pályaudvaron, e czélra külön kibérelt helyen

Köszénraktárt

létesítettem, hol különféle minőségű **belföldi és porosz szén** fűtési czélokra előnyös árban beszerezhető.

Porosz szén házhoz szállítva, 10 mázsa megrendelésnél 100 kilónként	1.40 frt
Salgó-tarjáni raktárban „ 50 klg.	—75 „
„ házhoz szállítva 100 „	1.— „
Sajó-kazai raktárban 100 „	1.08 „
„ házhoz szállítva 100 „	—36 „
Déznős-horváthi szén , Sárkány Kornél úr bányájából , métermázsánként házhoz szállítva 55 krjával megrendelések elfogadtatnak.	—45 „

Megrendelési hely: a gőmőri pályaudvarban, Buzatér 3. sz. a. és Hesz Jenő úrnál.

Teljes tisztelettel

DEUTSCH IZRAEL köszénkereskedő.